

Alueellinen linjaus ulkomaisen työvoiman käytön edellytyksistä Pohjois-Karjalassa

Alueellisen linjauksen tarkoitus

Alueellinen linjaus perustuu ulkomaalaislakiin ja valtakunnalliseen linjaukseen ulkomaisen työvoiman käytön edellytyksistä (valtioneuvoston päätös).

Alueellisen linjauksen avulla työntekijän oleskeluluvan osaratkaisuja pyritään yhdenmukaistamaan ja johdonmukaistamaan siten, että sekä oleskelulupa-asiakkaiden että työmarkkinoiden etu tulevat kaikkialla tasapuolisesti huomioiduksi. Osana alueellista työvoimapolitiikkaa työntekijän oleskelulupamenettely tarjoaa keinon, jolla tarvittaessa voidaan nopeasti ja joustavasti vastata työvoiman saatavuusongelmiin.

Työntekijän oleskelulupaharkinnalla autetaan työnantajavelvoitteistaan huolehtivia ja Suomessa voimassa olevia työsuhteen ehtoja noudattavia yrityksiä saamaan työntekijöitä tehtäviin, joihin ei Suomen ja EU:n työmarkkinoilta kohtuullisessa ajassa muutoin saada sopivaa työvoimaa.

Työntekijän oleskelulupaharkinta on kokonaisharkintaa, joka sisältää työsuhteiden ennakoivan ja työvoiman saatavuuden ja tarkoituksenmukaisuuden arvioinnin.

Ulkomaalaislaissa ja valtakunnallisissa linjauksissa on määritelty tehtävät, alat ja asemat, joihin liittyy oikeus tehdä työtä ilman työntekijän oleskelulupaa. Nämä tehtävät, alat ja asemat löytyvät työ- ja elinkeinoministeriön internet-sivuilta.

Alueellisen linjauksen valmistelu

Linjauksesta vastaava viranomaisena seuraa työmarkkinoiden ja työvoiman saatavuuden kehitystä alueellaan ja uudistaa työntekijän oleskelulupalinjausta aina työmarkkinatilanteen niin vaatiessa. Valmistelussa on kuultu työmarkkinaosapuolia ja työsuojeluviranomaisia. Linjauksen taustalla on hyödynnetty ennakoivaa tietoa, työhallinnon URA -järjestelmän tietoa, rekrytointitilastoja, pidetty seudullisia ja alueellisia työkokouksia.

Alueellinen linjaus

a. Työmarkkinoilla olevan työvoiman etusijaisuus

Suomessa toimivan työnantajan edellytetään rekrytoivan työvoimaa ensisijaisesti työmarkkinoilla jo olevan työvoiman piiristä Suomessa ja EU:n alueella. Työmarkkinoilla olevan työvoiman ensisijaisuus on kuitenkin suhteutettava työvoiman todelliseen saatavuuteen.

Menettelytavat ja tietolähteet työnantajalle soveltuvan työvoiman selvittämiseksi:

1. Työvoimatoimiston asiakaspalvelujärjestelmä URA (rekisterit työnantajista, työnhakijoista, avoimista työpaikoista ja työvoimakoulutuksesta), EURES

- (EUROpean Employment Services) sekä kokemusperäinen tieto alueen työmarkkinoista
2. Työhallinnon tilastotason tiedot työnhakijoista ja avoimista työpaikoista
 3. Kolmannesvuosittain tehtävät yhteenvedot avoimista ja piilevistä työvoiman rekrytointivaikeuksista.
 4. Ennakointitiedot
 5. Ko. alan työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kautta saatava tieto
 6. Tiedotusvälineet

b. Työmarkkinoilla käytettävissä olevan työvoiman saatavuuden arvioiminen

Työvoiman saatavuutta arvioidaan ilmoittamalla työpaikka pääsääntöisesti työvoimatoimiston tietojärjestelmään. Mikäli työsuhteelle ja työnantajalle laissa asetetut edellytykset täyttyvät eikä työmarkkinoilta ei ole saatavilla sopivaa työvoimaa kohtuullisessa ajassa, on mahdollista tehdä myönteinen osaratkaisu.

c. Työntekijän oleskeluluvan myöntäminen ilman työvoiman saatavuuden arviointia

Pohjois-Karjalan alueella rekrytointivaikeudet ovat lisääntyneet. Tämän vuoksi myönteinen osaratkaisu voidaan tehdä ilman työvoiman saatavuuden arviointia ammattinimikkeille:

- lääkärit ja hammaslääkärit
- farmaseutit
- fysioterapeutit
- muut kuin ulkomaalaislain mukaiset erityisosaamista vaativat tutkijat, opettajat ja vastaavat
- maa- ja puutarhatalouden kausiluonteiset työntekijät.

Tähän liittyen voidaan työntekijöiden määräaikaisiin työntekijän oleskelulupiin tehdä myönteisiä osaratkaisuja esimerkiksi suomalaisten yhteistyökumppaniyritysten, kansainvälistymisen tukemiseksi vaikka työvoimaa olisi mahdollisesti kohtuullisessa ajassa saatavilla.

d. Työmarkkinoilla tavanomaisen lähialueyhteistyön huomioiminen

Pohjois-Karjalassa huomioidaan lisäksi Venäjän rajan läheisyys ja harjoitettu lähialueyhteistyö Venäjän Federaation Karjalan tasavallan kanssa. Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen, Kainuun ELY-keskuksen sekä Venäjän Federaation Karjalan tasavallan työvoimaosaston vuosittain allekirjoittamassa pöytäkirjassa sopijaosapuolet ovat sitoutuneet vaikuttamaan suomalaista syntyperää olevien henkilöiden mahdollisuuksiin saada määräaikaista tai pysyvää työtä Suomesta.

e. Kausityövoima

Pohjois-Karjalan alueella on pulaa kausiluontoisesta työvoimasta varsinkin maataloudessa.

Yleislinjauksena on, että työntekijän oleskelulupamenettelyllä ei tule vaikeuttaa paikallisten nuorten ja opiskelijoiden kesätyöpaikan saamista. Kaikkea kausiluontoisen työvoiman tarvetta ei tule kattaa ulkomaisella työvoimalla. Tämä tarkoittaa sitä, että työnantajien edellytetään ilmoittavan avoimet kausiluontoiset työpaikat (esim. marjanpoimintapaikat) myös työvoimatoimistoihin suomalaisten, EU-kansalaisten ja Suomessa asuvien ulkomaalaisten nuorten ja opiskelijoiden haettavaksi.

Työntekijän oleskeluluvan käsittelyprosessi Pohjois-Karjalassa

Työntekijän oleskeluluvan osaratkaisut Pohjois-Karjalan alueelta tehdään 5.6.2006 alkaen Lappeenrannan työ- ja elinkeinotoimistossa.

Työntekijän oleskelulupahakemuksen voi panna vireille joko ulkomaalainen tai hänen puolestaan työnantaja. Hakemuksen voi jättää ulkomailla Suomen edustustoon ja Suomessa kihlakunnan poliisilaitokselle tai Pohjois-Karjalan työ- ja elinkeinotoimistoihin edelleen toimitettavaksi tai suoraan Lappeenrannan TE-toimistoon.

Petroskoin neuvontapiste

Ks. linkki: <http://www.ely-keskus.fi/fi/ELYkeskukset/pohjoiskarjalanely/Tyovoimajatyollisyys/Sivut/Petroskoinneuvontapiste-hanke.aspx>

Lisätietoja työntekijän oleskelulupa-asioista (haku ja lomakkeet):

Lappeenrannan TE-toimiston työlupayksikkö
Pormestarinkatu 3, 3.krs
PL 118
53101 Lappeenranta

puh. 010 606 40570
fax 010 60 40620
sähköposti: lappeenranta.tyolupayksikko@te-toimisto.fi
Palveluaika puhelimitse arkisin klo 9 – 16.

Työlinja 010 60 76777 arkisin klo 8 - 19
www.mol.fi/ (mm. lomakkeet)

Pohjois-Karjalan TE-toimistot: <http://www.mol.fi>
